

Protokół
z XII posiedzenia Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej
Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej
(Rzeszów, 31 marca 2015 r.)

W dniu 31 marca 2015 r. w Rzeszowie odbyło się XII posiedzenie Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej, zwanej dalej Radą (lista uczestników posiedzenia w załączeniu: Zał. 1 i 2).

Ze strony polskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Piotr Stachańczyk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczący polskiej części Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej.

Ze strony ukraińskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Wiczesław Negoda, Zastępca Ministra Rozwoju Regionalnego, Budownictwa, Mieszkalnictwa i Usług Komunalnych Ukrainy, Przewodniczący ukraińskiej części Ukraińsko-Polskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej.

Współprzewodniczący podsumowali działalność Rady w okresie od ostatniego posiedzenia oraz podkreślili potrzebę budowania jedności europejskiej poprzez wzmacnianie polsko-ukraińskich kontaktów regionalnych.

Współprzewodniczący podkreślili aktywne zaangażowanie Polski we wspieranie Ukrainy w zakresie reformy samorządowej. Uznali, że wymierną korzyść przyniesie zacieśnianie współpracy w zakresie edukacji i wymiany młodzieży.

Przewodniczący polskiej części Rady poinformował, że polskie samorządy gotowe są dzielić się z partnerami ukraińskimi swoimi doświadczeniami w zakresie budowy struktur samorządowych i zarządzania wspólnotami lokalnymi. Zauważył, że 25. rocznica reformy samorządowej w Polsce stwarza okazję do poszerzenia i intensyfikacji współpracy na tym polu. Zachęcił partnerów ukraińskich do udziału w wydarzeniach organizowanych w Polsce w ramach obchodów Roku Samorządności.

Przewodniczący ukraińskiej części Rady podkreślił determinację władz ukraińskich w zakresie wdrażania i realizacji reform, w szczególności zmian w sądownictwie i sektorze policyjnym. Zauważył, że kluczowe dla przeprowadzenia niezbędnych reform w wymiarze sprawiedliwości i decentralizacji są poprawki do Konstytucji.

Współprzewodniczący zgodzili się, że dalsze zacieśnianie więzi pomiędzy Polską a Ukrainą pozytywnie wpłynie na rozwój samorządności i świadomości społecznej zarówno Ukrainy jak i Polski. Zauważyli, że kontakty dwustronne pomiędzy naszymi krajami są nieodłącznie związane z przekazywaniem polskich doświadczeń z zakresu transformacji i integracji europejskiej.

Współprzewodniczący podkreślili konieczność poprawy skuteczności prac Komisji powołanych w ramach Rady w celu rozwiązywania konkretnych problemów w poszczególnych obszarach współpracy międzyregionalnej.

Na posiedzeniu Rada zatwierdziła następujący porządek obrad XII posiedzenia:

Blok 1: Reforma samorządowa na Ukrainie

- informacja nt. prowadzonych na Ukrainie reform;
- informacja nt. zakresów kompetencji ministerstw oraz ustalenie ścieżki wymiany informacji pomiędzy partnerami z administracji rządowej i samorządowej;
- informacja o polskich podmiotach współpracujących z samorządami Ukrainy i wyłonienie gremiów zainteresowanych wspieraniem reformy samorządowej na Ukrainie, poprzez organizację seminariów, warsztatów itp.

Blok 2: Kwestie infrastruktury granicznej i dróg dojazdowych do przejść granicznych; Program Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA 2014-2020

- informacja Komisji ds. przejść granicznych i infrastruktury, przedstawienie planu działania Komisji;
- współpraca w ramach rozwijania infrastruktury transportowej na polsko-ukraińskim pograniczu;
- Program Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA 2014-2020.

Blok 3: Zatwierdzenie planów działania Komisji:

- ds. współpracy transgranicznej;
- ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń;
- ds. planowania przestrzennego;

Blok 1: Reforma samorządowa na Ukrainie

- Informacja nt. prowadzonych na Ukrainie reform

Rada przyjęła do wiadomości informacje strony ukraińskiej o stanie wdrażania reform na Ukrainie, zwłaszcza reformy samorządowej, a także o aktualnych problemach, które w pierwszej kolejności wymagają rozwiązania.

W kontekście dotychczasowych zmian zrealizowanych przez Ukrainę oraz aktów prawnych regulujących przygotowanie i przeprowadzenie reformy samorządu na Ukrainie, zadaniem priorytetowym w 2015 r. jest opracowanie metod tworzenia efektywnych jednostek terytorialnych, zatwierdzenia planów ich tworzenia, a także realizacja projektów pilotażowych dotyczących łączenia jednostek terytorialnych.

W tym kontekście zaakcentowane zostało znaczenie doświadczenia Rzeczypospolitej Polskiej w przeprowadzeniu wspomnianej reformy oraz udzielonego dotąd przez stronę polską

wsparcia praktycznego w dziedzinie przygotowania i wprowadzenia samorządu terytorialnego w Ukrainie.

Zapoczątkowane w kwietniu 2014 r. przez stronę polską działania w sferze wsparcia reformy, w tym konsultacje odnośnie prawodawstwa samorządowego, konstytucyjnego i finansowego stworzyły podstawę utworzenia wspólnej Grupy Roboczej Ekspertów do spraw reformy samorządu terytorialnego. Wynikiem prac tej Grupy będzie opracowanie projektów aktów prawnych dotyczących reformy samorządu terytorialnego i organizacji władz samorządowych na Ukrainie. Strona ukraińska zadeklarowała gotowość do implementacji rekomendacji uzgodnionych z polskimi ekspertami.

Strona ukraińska zwróciła się do strony polskiej z prośbą o udzielenie aktywnej pomocy w przeprowadzeniu reformy samorządowej na Ukrainie na poziomie regionalnym w ramach dotychczasowej współpracy partnerskiej. Obiektem szczególnego zainteresowania regionów Ukrainy jest realizacja wspólnych projektów pilotażowych dotyczących łączenia jednostek terytorialnych oraz projektów w ramach inicjatyw i instrumentów europejskich w dziedzinie polityki regionalnej.

- **Informacja nt. zakresów kompetencji ministerstw oraz ustalenie ścieżki wymiany informacji pomiędzy partnerami z administracji rządowej i samorządowej**

Rada wysłuchała informacji strony ukraińskiej o mechanizmie wymiany informacji między administracją rządową a samorządami Ukrainy w celu wdrożenia reformy samorządowej.

Strona ukraińska poinformowała, że współpraca administracji publicznej z samorządami lokalnymi na Ukrainie opiera się na doświadczeniach wspólnoty międzynarodowej, które pokazują, że reformy decentralizacji będą skuteczne jedynie pod warunkiem sformalizowanej współpracy na wszystkich poziomach władzy oraz bezpośredniego dialogu między rządem a samorządami lokalnymi i ich stowarzyszeniami.

W ramach realizacji kampanii informacyjnej nt. reformy samorządu i organizacji władz terytorialnych na Ukrainie, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Ukrainy, wraz z innymi instytucjami władz centralnych, przy pomocy projektów i programów międzynarodowych, realizują wizyty robocze w regionach. Wizyty realizowane są zgodnie z harmonogramem Gabinetu Ministrów i mają na celu udział w spotkaniach z przedstawicielami samorządów.

Zgodnie z zaleceniem Grupy Ekspertów w Radzie Najwyższej Ukrainy aktualnie trwają prace nad utworzeniem biur oraz instytucji powołanych do wdrażania reformy samorządowej, decentralizacji i organizacji władz terytorialnych.

- **Informacja o polskich podmiotach, współpracujących z samorządami Ukrainy i wyłonienie gremiów zainteresowanych wspieraniem reformy samorządowej na Ukrainie, poprzez organizację seminariów, warsztatów itp.**

Rada wysłuchała informacji przedstawiciela Konwentu Współpracy Samorządowej Polska-Ukraina na temat wizyt partnerów ukraińskich w Polsce, podczas których omawiane są kwestie samorządowe a w szczególności realizowana jest wymiana informacji i wiedzy

pomiędzy partnerami polskimi i ukraińskimi. Współpraca pomiędzy samorządami Polski i Ukrainy opiera się przede wszystkim na podpisanych partnerstwach pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego Polski i Ukrainy. Samorzady z Ukrainy są obecnie na drugiej pozycji w liczbie partnerstw podpisanych z polskimi jednostkami samorządu terytorialnego. Rada uznała, że Polska jest naturalnym partnerem w kwestiach doradztwa w zagadnieniach reformy samorządowej. Rada wysłuchała analizy problemów, które strona ukraińska uznaje za najistotniejsze podczas swoich kontaktów z partnerami polskimi.

Rada poparła sugestie Konwentu Współpracy Samorządowej Polska-Ukraina dotyczące planów szkoleniowych oraz warsztatów dla strony ukraińskiej, które zostaną zrealizowane m. in. poprzez kontakty młodzieży w ramach mechanizmu finansowego w pozycji budżetu państwa "Polsko-Ukraińska Współpraca Młodzieży" oraz udzieliła poparcia dla inicjatywy Konwentu dotyczącej zorganizowania w Polsce akcji edukacyjno-szkoleniowej dla urzędników samorządowych strony ukraińskiej.

Blok 2: Kwestie infrastruktury granicznej i dróg dojazdowych do przejść granicznych; Program Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA 2014-2020

- **Informacja Komisji ds. przejść granicznych i infrastruktury, przedstawienie planu działania Komisji**

Rada wysłuchała informacji Współprzewodniczących o ustaleniach podjętych na ostatnim posiedzeniu Komisji, które odbyło się 19 marca 2015 r. w przejściu granicznym Hrebenne – Rawa Ruska.

Rada z zadowoleniem przyjęła informację o sprawnym funkcjonowaniu wprowadzonego przez służby celne i graniczne Systemu wczesnego ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko – ukraińskiej w celu utrzymania płynności jej przekraczania.

Rada odnotowała, że strona polska zakończyła budowę drogi i infrastruktury dla odpraw ruchu osobowego w przejściu granicznym Korczowa – Krakowiec. Rada wysłuchała informacji o planach strony ukraińskiej dot. realizacji tego działania w ukraińskiej części przejścia granicznego i zaleciła jak najszybsze podjęcie i wykonanie tych prac przez stronę ukraińską.

Rada przyjęła informację o zawarciu porozumienia w drodze wymiany not dyplomatycznych w sprawie otwarcia drogowego przejścia granicznego Budomierz – Hruszew oraz oczekuje szybkiego zawarcia analogicznego porozumienia w sprawie drogowego przejścia granicznego Dołhobyczów – Uhrynów.

Rada wysłuchała informacji stron dotyczących planów i stanu prac związanych z modernizacją istniejących przejść granicznych na polsko – ukraińskiej granicy, w szczególności w drogowych przejściach granicznych Zosin – Ustiuług, Korczowa – Krakowiec. Mając powyższe na względzie Rada stwierdziła, że utworzenie nowych przejść granicznych będzie rozważane po ukończeniu rozpoczętych i już zaplanowanych przedsięwzięć związanych z rozbudową infrastruktury polsko – ukraińskich przejść granicznych i dróg

dojazdowych do nich. Komisja do następnego posiedzenia Rady omówi dalsze propozycje w zakresie zagospodarowania polsko-ukraińskiej granicy.

Na posiedzeniu Rady strona ukraińska zaproponowała rozważenie zwiększenia liczby przejść granicznych na których prowadzona jest wspólna kontrola graniczna i celna.

Strona polska przyjęła propozycję do wiadomości i poinformowała, że sprawa wymaga rozpatrzenia przez właściwe organy oraz zbadania możliwości jej realizacji zgodnie z prawem europejskim.

- **Współpraca w ramach rozwijania infrastruktury transportowej na polsko-ukraińskim pograniczu**

Rada wysłuchała informacji nt. aktualnych prac związanych z rozbudową infrastruktury transportowej na polsko-ukraińskim pograniczu. Strony zgodziły się, że w celu poprawy komunikacji transportowej między Polską i Ukrainą konieczne jest zapewnienie stosownego poziomu dróg dojazdowych do przejść granicznych.

Strona polska poinformowała o planowanym w maju 2016 r. zakończeniu budowy ostatniego odcinka autostrady A4 i zwróciła się do strony ukraińskiej o jak najszybsze rozpoczęcie prac nad budową trasy M10 Krakowiec-Lwów. Strony zgodziły się, że uruchomienie tego połączenia, które stanowi przedłużenie III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego i łączy sieć bazową TEN-T oraz sieć transportową Partnerstwa Wschodniego, jest kluczowe z punktu widzenia połączeń transportowych pomiędzy Polską i Ukrainą, a także pozostałymi krajami Unii Europejskiej.

Strona polska podkreśliła konieczność jak najszybszego zawarcia Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o utrzymaniu drogowych granicznych obiektów mostowych na polsko-ukraińskiej granicy państwowej i zwróciła się do strony ukraińskiej o wyznaczenie terminu spotkania negocjacyjnego w najbliższym możliwym terminie.

- **Program Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA 2014-2020**

Rada wysłuchała informacji o stanie prac nad przygotowaniem Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina na lata 2014-2020.

W celu opracowania przyszłego Programu powołana została polsko-białorusko-ukraińska Wspólna Grupa Robocza (WGR). WGR ustaliła, że obszar wsparcia Programu obejmie następujące tereny pogranicza Polski, Białorusi i Ukrainy:

- Obszar główny:
 - po stronie polskiej – podregiony białostocki, łomżyński, suwalski, ostrołęcko-siedlecki, bialski, chełmsko – zamojski, krośnieński, przemyski;
 - po stronie białoruskiej – obwód grodzieński, obwód brzeski,
 - po stronie ukraińskiej – obwód lwowski, wołyński, zakarpacki.
- Obszar przyległy:
 - po stronie polskiej – podregiony puławski, lubelski, tarnobrzeski i rzeszowski;
 - po stronie białoruskiej – obwód miński i obwód homelski;

– po stronie ukraińskiej – obwód tarnopolski, iwanofrankowski i rówieński.

Zgodnie z ustaleniami WGR, realizacja projektów możliwa będzie w zakresie następujących celów tematycznych:

- Promocja kultury lokalnej oraz zachowanie dziedzictwa historycznego;
- Poprawa dostępności regionów, rozwój zrównoważonego i odpornego na klimat transportu oraz sieci i systemów komunikacyjnych;
- Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony;
- Promocja zarządzania granicami oraz zarządzanie bezpieczeństwem, mobilnością i migracjami.

Ponadto, w toku prac WGR dokonano wyboru dużych projektów infrastrukturalnych, które realizowane będą w trybie pozakonkursowym oraz podjęto ustalenia dot. realizacji projektów o małym budżecie. Obecnie WGR pracuje nad przygotowaniem systemu zarządzania i kontroli przyszłego Programu. Przesłanie wstępnego projektu Programu do akceptacji KE planowane jest do dnia 30 czerwca 2015 r.

Blok 3: Zatwierdzenie planów działania Komisji

- **Zatwierdzenie planów działania Komisji ds. współpracy transgranicznej**

Rada zwróciła uwagę na celowość wykorzystania środków finansowych z Kredytu Celowego Rządu RP dla Ukrainy na rozwój infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą służącą do kontroli ruchu osobowego w przejściu granicznym Krakowiec, a także rozwój dróg prowadzących do istniejących i planowanych przejść granicznych (Budomierz-Hruszew, Dołhobyczów – Uhrynów, Krościenko – Smolnica, Malhowice – Niżankowice).

Strona ukraińska poinformowała, że kolejnym etapem prac nad rozwojem infrastruktury w rejonie przygranicznym będzie w pierwszej kolejności opracowanie stosownego programu, który skonsultowany zostanie ze stroną polską.

Strona ukraińska wskazała na korzyści, jakie przyniosłoby rozszerzenie strefy MRG do 50 km. Strona polska poinformowała, że kwestia ta leży w kompetencji organów Unii Europejskiej.

Rada poparła inicjatywę realizacji projektu „Uniwersytet Współpracy Transgranicznej”, która została sformułowana w celu rozwiązania praktycznych problemów w zakresie integracji europejskiej, w szczególności, w kwestiach: reformy administracyjnej, zarządzania i rozwoju miast i terytoriów, rozwoju przemysłu, współpracy z instytucjami UE, organami władzy i sektora społecznego w gospodarce, kultury i turystyki, edukacji i nauki, ekologii i rekreacji, zdrowia i ochrony socjalnej, ochrony dziedzictwa historycznego i architektonicznego. Realizacja projektu ma nastąpić poprzez przeniesienie doświadczeń: władz lokalnych i regionalnych, organizacji społecznych, naukowych, wspólnot religijnych RP we wspomnianych obszarach. Rada zachęca liderów wspólnot samorządowych regionów oraz

władze publiczne miast i regionów partnerskich aby aktywnie włączyli się w udział i współpracę w tym projekcie.

- **Zatwierdzenie planów działania Komisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń**

Rada przyjęła informację przewodniczącego Komisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń, dotyczącą działań podejmowanych w ramach współpracy z partnerem ukraińskim w dziedzinie ratownictwa i ochrony ludności.

Rada wsparła inicjatywę stron w zakresie wymiany doświadczeń oraz opracowania wspólnych rozwiązań dotyczących poprawy bezpieczeństwa ludności podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych zagrożeń, w tym w obszarze przygranicznym, a także wspieranie wspólnych działań w prowadzeniu akcji ratowniczych i prac w zakresie usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń, w szczególności poprzez zawarte w październiku 2014 r. „Zasady współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostek Państwowej Służby Ukrainy ds. Sytuacji Nadzwyczajnych podczas udzielania wzajemnej pomocy przy usuwaniu skutków sytuacji nadzwyczajnych”, na mocy których strony zobowiązały się do wzajemnej pomocy i wspólnego przeprowadzania działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.

Rada wsparła inicjatywę stron w zakresie organizacji kolejnych międzynarodowych konferencji naukowo-szkoleniowych o tematyce ratowniczej, celem których jest wymiana doświadczeń oraz ukazanie perspektyw rozwoju współdziałania podmiotów i instytucji w obszarze bezpieczeństwa, a w szczególności w zapewnieniu skutecznej pomocy osobom w stanach zagrożenia życia i zdrowia, jak również szerzenia idei wolontariatu w dziedzinie systemu ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa górskiego.

Rada poparła propozycję kontynuacji organizowania w jednostkach organizacyjnych PSP oraz Państwowej Służby ds. Sytuacji Nadzwyczajnych Ukrainy staży i szkoleń dla strażaków i ratowników. Przedsięwzięcia te będą służyły wymianie doświadczeń w zakresie ratownictwa i ochrony ludności oraz przyczynią się do podwyższenia poziomu bezpieczeństwa w rejonach przygranicznych.

Rada wsparła działania stron zmierzające do realizacji wspólnych projektów dotyczących poprawy poziomu bezpieczeństwa w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS) poprzez Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś - Ukraina 2014-2020 oraz innych instrumentów finansowych.

Rada podtrzymała działania stron zmierzające do nawiązania współpracy stanowisk Koordynacji ratownictwa, pomocy w nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów między właściwymi organami w celu zapobiegania nadzwyczajnym zagrożeniom i przygotowania do prowadzenia wspólnych działań podczas usuwania ich skutków uwzględniając Plan pracy Państwowej Straży Pożarnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Państwowej Służby Ukrainy ds. Sytuacji Nadzwyczajnych w celu wykonania Umowy międzyrządowej o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym

sytuacjom kryzysowym i usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń na lata 2014 - 2016 zawartej w dniu 16 listopada 2014 roku we Lwowie.

- **Zatwierdzenie planów działania Komisji ds. planowania przestrzennego**

Strona polska potwierdziła celowość przystąpienia do prac nad wspólnym opracowaniem planistycznym dla pogranicza Polski i Ukrainy pod uzgodnionym tytułem Koncepcja rozwoju przestrzennego obszarów wzdłuż granicy Polski i Ukrainy w dogodnym dla obu Stron terminie. Strona polska wyraziła gotowość przeprowadzenia kolejnego posiedzenia Komisji ds. planowania przestrzennego po polskiej stronie, po powołaniu ukraińskiej części Komisji. Spotkanie to powinno być impulsem dla rozpoczęcia rozmów nad wspólnym opracowaniem, planowanym z udziałem Instrumentu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina.

Rada zaleciła Komisji przeprowadzenie następnego posiedzenia w III kwartale 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Współprzewodniczący Rady uzgodnili, iż XIII posiedzenie Rady odbędzie się w 2016 roku na terytorium Ukrainy.

Niniejszy Protokół podpisano w Rzeszowie, w dniu 31 marca 2015 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i ukraińskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

**Przewodniczący polskiej części
Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej
Rady Koordynacyjnej do Spraw
Współpracy Międzyregionalnej**

Piotr STACHAŃCZYK

**Przewodniczący ukraińskiej części
Ukraińsko-Polskiej Międzyrządowej
Rady Koordynacyjnej do Spraw
Współpracy Międzyregionalnej**

Władysław NEGODA